Euroopan parlamentti
2024-2029

Työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunta

2024/2019(DEC)

29.1.2025

LAUSUNTO

työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnalta

talousarvion valvontavaliokunnalle

vastuuvapauden myöntämisestä yleisen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2023 – Komissio
(2024/2019(DEC))

Valmistelija: Romana Tomc

PA_NonLegDec

LAUSUNTO

Työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunta pyytää asiasta vastaavaa talousarvion valvontavaliokuntaa sisällyttämään seuraavan päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

– ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2023 ja toimielinten vastaukset[1] sekä tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomukset,

1. on tyytyväinen siihen, että tilintarkastustuomioistuimen mukaan vuotta 2023 koskeva unionin konsolidoitu tilinpäätös antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikeat ja riittävät tiedot unionin taloudellisesta asemasta kyseiseltä ajankohdalta;

2. muistuttaa, että EU:n varojen käytön seuranta on tärkeää, jotta varmistetaan EU:n taloudellisten etujen suojaaminen; kehottaa komissiota kaikilta osin hyödyntämään sen käytettävissä olevia välineitä ja puuttumaan selvään riskiin siitä, että Euroopan unionin arvoja ja oikeusvaltioperiaatetta rikotaan vakavasti;

3. muistuttaa, että alaotsakkeen 2 a ”Taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen yhteenkuuluvuus” menoilla pyritään vähentämään eroja EU:n jäsenvaltioiden ja alueiden välillä; korostaa EU:n koheesiopolitiikan merkitystä Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin sekä sen toimintasuunnitelman ja asiaankuuluvien yleistavoitteiden täytäntöönpanon tukemisessa ja toteaa, että sillä edistetään merkittävästi EU:n työllisyys-, sosiaali-, koulutus- ja osaamispolitiikkoja sekä rakenneuudistuksia näillä aloilla;

4. painottaa erityisesti ESR+:n tärkeää merkitystä, sillä sen avulla pyritään varmistamaan korkea työllisyys, oikeudenmukainen sosiaalinen suojelu, osaava ja sopeutumiskykyinen työvoima sekä osallistava / yhteenkuuluvuutta edistävä yhteiskunta keskeisenä tekijänä köyhyyden poistamisessa; toteaa, että EU:n, kansallisten ja alueellisten toimielinten on annettava sille jatkuvaa taloudellista ja poliittista tukea sen tavoitteiden saavuttamiseksi tulevina vuosina; korostaa, kuinka tärkeää on ottaa alueelliset toimijat ja erityisesti kentällä toimivat kansalaisjärjestöt ja työmarkkinaosapuolet tiiviisti mukaan ESR+:sta rahoitettavien toimien täytäntöönpanoon;

5. panee tyytyväisenä merkille 9. toukokuuta 2023 käynnistetyn Euroopan osaamisen teemavuoden, jolla pyritään tehostamaan unionin yritysten, erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten (pk-yritysten), kilpailukykyä ja edistämään laadukkaiden työpaikkojen luomista, jotta voidaan hyödyntää vihreän ja digitaalisen siirtymän koko potentiaali sosiaalisesti tasapuolisella, osallistavalla ja oikeudenmukaisella tavalla;

6. on huolestunut siitä, että maksattamatta olevien sitoumusten kokonaismäärä oli vuoden 2023 lopussa ennätykselliset 543 miljardia euroa, mikä johtuu pääasiassa siitä,

[1] EUVL C, C/.../..., ..., ELI: ... / Ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä.

että yhteistyössä hallinnoitavia varoja sekä Next Generation EU -välineestä maksettavia varoja sidottiin enemmän, mutta toteaa, että maksattamatta olevien sitoumusten kokonaismäärän odotetaan vähenevän kaudella 2024–2026;

7. panee huolestuneena merkille, että tilintarkastustuomioistuimen arvion mukaan monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeen 2 ”Koheesio, palautumiskyky ja arvot” virhetaso vuonna 2023 oli 9,3 prosenttia, kun vuonna 2022 se oli 6,4 prosenttia; korostaa, että tämä on merkittävästi enemmän kuin aiempien vuosien jo korkeat tasot, minkä vuoksi tilintarkastustuomioistuin antoi kielteisen lausunnon menojen laillisuudesta ja sääntöjenmukaisuudesta; toteaa, että suurin osa tämän alan menoista katsotaan suuririskisiksi menoiksi, jotka perustuvat pääasiassa korvauksiin ja joihin sovelletaan usein monimutkaisia sääntöjä;

8. kehottaa ryhtymään kiireellisiin toimiin virhetason pienentämiseksi tulevaisuudessa erityisesti rahoituskauden 2021–2027 osalta ja ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen huomautuksen, että varojen maksutavan monimutkaisuus vaikuttaa virheriskiin; toteaa kuitenkin, että tilintarkastustuomioistuin havaitsi useita tekijöitä, jotka aiheuttivat lisäpaineita jäsenvaltioiden hallinnoille ja lisäsivät riskiä, joka kohdistui niiden valmiuksiin varmistaa, että menot olivat sääntöjenmukaisia ja moitteettoman varainhoidon periaatteiden mukaisia; muistuttaa, että näitä tekijöitä ovat muun muassa REACT-EU-välineen käyttöön asetettavat merkittävät lisämäärärahat ja kauden 2014–2020 koheesioalan tukikelpoisuuskauden päättymispäivä 31. joulukuuta 2023, joka on viime vuosina ollut päällekkäinen elpymis- ja palautumistukivälineen tukikelpoisuusajan kanssa;

9. ilmaisee huolensa siitä, että komissio on koheesiopolitiikan rahastojen osalta, Euroopan sosiaalirahasto plus mukaan lukien, ennustanut vapautettavien sitoumusten määräksi 2,2 miljardia euroa vuosina 2024–2027, mikä on viisinkertainen määrä komission vuoden 2022 ennusteeseen nähden ja johtuu pääasiassa jatkuvasta alhaisesta käyttöasteesta; korostaa, että komission olisi määritettävä tapoja, joilla autetaan jäsenvaltioita parantamaan EU:n rahastojen käyttöä moitteettoman varainhoidon periaatteiden mukaisesti;

10. panee merkille, että korkealla inflaatiolla (6,4 prosenttia) oli edelleen vaikutusta unionin talousarvioon; varoittaa, että komission tekemän inflaatioennusteen perusteella unionin talousarvio voisi menettää lähes 13 prosenttia ostovoimastaan vuoden 2025 loppuun mennessä;

11. panee merkille komission edistymisen päiväkotihenkilöstön siirtämisessä osaksi sisäistä henkilöstöä; kehottaa jatkamaan toimia hyvien työolojen ja vakaiden työsuhteiden varmistamiseksi;

12. pyytää komissiota panemaan kaikki jäljellä olevat tilintarkastustuomioistuimen suositukset mahdollisimman pian täytäntöön.

LIITE: YHTEISÖT TAI HENKILÖT, JOILTA VALMISTELIJA ON SAANUT TIETOJA

Valmistelija ilmoittaa yksinomaisella vastuullaan, ettei hän ole saanut tietoja miltään yhteisöltä tai henkilöltä, joka olisi mainittava tässä liitteessä työjärjestyksen liitteessä I olevan 8 artiklan mukaisesti.

TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA

Hyväksytty (pvä)	28.1.2025
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 42 –: 9 0: 6
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Li Andersson, Marc Angel, Pascal Arimont, Konstantinos Arvanitis, Nikola Bartůšek, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Rachel Blom, Andrzej Buła, David Casa, Estelle Ceulemans, Henrik Dahl, Johan Danielsson, Marie Dauchy, Mélanie Disdier, Elena Donazzan, Gheorghe Falcă, Chiara Gemma, Niels Geuking, Juan Carlos Girauta Vidal, Isilda Gomes, Alicia Homs Ginel, Sérgio Humberto, Irena Joveva, Martine Kemp, Katrin Langensiepen, Miriam Lexmann, Marit Maij, Marlena Maląg, Jagna Marczułajtis-Walczak, Eleonora Meleti, Idoia Mendia, Maria Ohisalo, João Oliveira, Branislav Ondruš, Aodhán Ó Ríordáin, Dennis Radtke, Nela Riehl, Liesbet Sommen, Villy Søvndal, Pál Szekeres, Romana Tomc, Jana Toom, Francesco Torselli, Marie-Pierre Vedrenne, Marianne Vind, Mariateresa Vivaldini, Petar Volgin, Jan-Peter Warnke, Séverine Werbrouck
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Vivien Costanzo, Raúl de la Hoz Quintano, Özlem Demirel, Valérie Devaux, Rudi Kennes, Hristo Petrov, Andrea Wechsler

LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA

42	+
NI	Branislav Ondruš, Jan-Peter Warnke
PPE	Pascal Arimont, Andrzej Buła, David Casa, Henrik Dahl, Raúl de la Hoz Quintano, Gheorghe Falcă, Niels Geuking, Sérgio Humberto, Martine Kemp, Miriam Lexmann, Jagna Marczułajtis-Walczak, Eleonora Meleti, Dennis Radtke, Liesbet Sommen, Romana Tomc, Andrea Wechsler
Renew	Valérie Devaux, Irena Joveva, Hristo Petrov, Jana Toom, Marie-Pierre Vedrenne
S&D	Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Estelle Ceulemans, Vivien Costanzo, Johan Danielsson, Isilda Gomes, Alicia Homs Ginel, Marit Maij, Idoia Mendia, Aodhán Ó Ríordáin, Marianne Vind
The Left	Li Andersson, Konstantinos Arvanitis, Özlem Demirel, Rudi Kennes
Verts/ALE	Katrin Langensiepen, Maria Ohisalo, Nela Riehl, Villy Søvndal

9	-
ESN	Petar Volgin
PfE	Nikola Bartůšek, Rachel Blom, Marie Dauchy, Mélanie Disdier, Juan Carlos Girauta Vidal, Pál Szekeres, Séverine Werbrouck
S&D	Marc Angel

6	0
ECR	Elena Donazzan, Chiara Gemma, Marlena Maląg, Francesco Torselli, Mariateresa Vivaldini
The Left	João Oliveira

Symbolien selitys:
+ : puolesta
- : vastaan
0 : tyhjää